

Akwụkwọ Joel na Chọchị Seventh-day Adventist nke Laodisia—Nọmba Iri Atọ na Atọ

Jeff Pippenger

2026-01-21

Nọmba Iri Atọ na Atọ

N’oge iwu Sọnde, puku iri na anọ na puku anọ ahụ na-ezute n’amụma ndị ọrụ elekere nke iri na otu. E mechiela akara puku iri na anọ na puku anọ ahụ tupu mgbe ahụ, ma ha na-akpọzi igwe mmadụ ukwu ahụ ka ha si na Babilon pụta ma soro ha guzoro n’aka ụbọchị izu ike nke ụbọchị nke asaa. Ikpe maka ụlọ Chineke na-akwụsi n’oge iwu Sọnde, ikpe ahụ wee gafeezie n’ebe ndị mba ọzọ nọ, bụ igwe mmadụ ukwu ahụ—ìgwè aturụ ọzọ nke Chineke. Mkpughe isi nke asaa na-akọwapụta ìgwè abụọ ahụ, ma n’akara nke ise ndị nwurụ n’ihi okwukwe site n’Oge Ọchịchiri juru, “ruo ole mgbe,” tupu Chineke ekpee ike papal ikpe n’ihi ọnwụ ha dị ka ndị e gburu n’ihi okwukwe? A gwara ha ka ha zuru ike n’ili ha ruo mgbe a ga-emeju ìgwè nke abụọ nke ndị e gburu n’ihi mkpagbu papal, e wee nye ha uwe ọcha. Igwe mmadụ ukwu nke Mkpughe isi nke asaa yi uwe ọcha, n’ihi na ha na-anọchi anya ìgwè nke abụọ nke ndị e gburu n’ihi papal n’ime nsogbu iwu Sọnde na-abịa n’oge na-adịghị anya. Mkpughe isi nke asaa na akara nke ise na-ekwu maka ìgwè abụọ a, otu a kwa ka ụka nke Smaịna na Filadelfia si eme. Smaịna na-anọchi anya ndị e gburu n’ihi okwukwe n’ọbara ọgbugba ikpeazu nke papal, Filadelfia kwa puku iri na anọ na puku anọ ahụ.

Pita nọ n’awa nke atọ na Sizaria Filipi, ma mgbe “ụbọchị isii” gasiri, ọ bughị awa isii, ọ ga-anọ n’ọnwụ iwu Sọnde, nke bụ awa nke itoolu.

Mgbe ụbọchị isii gasiri, Jizos kpọrọ Pita na Jems na Jọn nwanne ya, duru ha n’elu ugwu dị elu iche; e wee gbanwee ọdịdị ya n’ihu ha: ihu ya wee na-enwu dị ka anyanwụ, uwe ya wee buru ọcha dika ihè. Ma, lee, Mozis na Ilaija pụtara ihè nye ha, na-agwa ya okwu. Matiu 17:1–3.

N’iwu ụbọchị Sọnde, otu narị puku iri anọ na anọ ahụ na-ezute n’amụma ìgwè mmadụ ukwu ahụ. Ilaija na-anọchi anya otu narị puku iri anọ na anọ ahụ bụ ndị na-anaghị atọ uto ọnwụ, Mosis na-anọchikwa anya ndị na-anwụ n’ime Onyenwe anyị. Ha na Kraịst guzo n’iwu ụbọchị Sọnde, nke bụ ebe Kraịst na-ete alaeze ebube Ya mmanụ dị ka O guzobere alaeze amara Ya n’obe. Ọ buru na unu ka na-etinye aka n’usoro uche anyị na-akọwa n’ihe gbasara oge awa isii ahụ site n’awa nke atọ ruo n’awa nke itoolu, mgbe ahụ ọ dị mkpa ihu ihe bụ ihe atụ puru nnoo iche.

Oge nke atọ nke Sizaria Filipai bụ alfa nke omega nke oge nke itoolu nke Sizaria Maritima. Ana m akọwapụta na ọ bughị awa isii, kama ụbọchị isii ka e mesiri, Pita nọ n’Ugwu Nnwogharị ahụ, nke na-egosikwa akụkọ ihe mere eme ahụ nke na-eru ngwucha n’iwu Sọnde, nke bụ oge nke itoolu. Oge ụbọchị isii ahụ kwekorọ na oge awa isii ahụ, ma naanị dika fraktal nke Sizaria ruo Sizaria. Ihe puru nnoo iche bụ na ihe iriba ama a nke fraktal nke akụkọ ihe mere eme nọ n’ime akụkọ ihe mere eme nke oge awa isii bụ kpomkwem ihe na-eme mgbe a tulere oge Pentikost. Awa isii ahụ site n’ọnwụ Kraịst ruo Pentikost bụ fraktal nke oge sitere n’obe ruo n’afọ 34 AD, mgbe izu nsọ ahụ gwuchara, ozioma wee ruo ndị Jentail.

“Ugbu a, nganga na anyaufu mechiri ụzọ megide ihè ahụ. Ọ bụrụ na a nabata akụkọ ndị ndị ọzụzụ aturụ na ndị amamihe wetara, ha ga-etinye ndị nchụjà na ndị rabaị n’ọnọdụ kasi na-adighi amasi mmadu, ebe a ga-agbagha nkwpụta ha na ha bụ ndị na-akowa eziokwu nke Chineke. Ndị nkuzi ndị a gurụ akwukwo agaghị eweda onwe ha ala ka ndị ha kporo ndị ogo mmuo buri ndi ga-akuziri ha. Ha siri na o gaghị ekwe omume na Chineke ahapula ha n’azu ka o wee gwa ndi ọzụzụ aturụ na-amaghị ihe ma o bụ ndi mba ozo na-ebighi ugwu okwu. Ha kpebiri igosi nleli ha n’ebe akukọ ndi ahụ, nke na-akpalite Eze Herod na Jerusalem niile, no. Ha agaghị obuna aga Betlehem ihu ma ihe ndi a o di otu a. Ha wee duru ndi mmadu ka ha were mmasi e nwere n’ebe Jisos no dika mkpali fanatik. N’ebe a ka ndi nchujà na ndi rabaị bidoro iju Kraist. Site n’oge a gaa n’ihu, nganga na isiike ha toro gho o ikpoasi siri ike megide Onye Nzoputa ahụ. Mgbe Chineke na-emege ụzọ nye ndi mba ozo, ndi ndu ndi Juu na-emechi ụzọ ahụ megide onwe ha.” The Desire of Ages, 62.

N’etiti izu nsọ ahụ ka a kpogidere Kraist n’obe. Afọ atọ na okara ka e mesiri, a turu Stivin nkume, a kpookwa Pita n’ulo Konilios. Afọ atọ na okara mgbe obe ahụ gasiri, oge amara gwusiri kpankpam nye Izrel oge ochie. Mgbe ahụ Stivin lere anya n’eluigwe ma hụ Kraist ka o guzoro, nke bụ ihe nnochianya nke mmechi nke oge amara ahụ n’ime Daniel isi nke iri na abuo amaokwu nke mbu. E mechiri onu uzo ahụ nye Izrel oge ochie, e mepekwa ya nye ndi mba ozo.

N’oge sitere n’onwu Kraist n’elekere nke itoolu ruo onwu Stivin na okpukpo Pita n’elekere nke itoolu, Konilios na Stivin bu ndiamà abuo na ubochi amuma otu puku nari abuo na iri isii mezuru. Site n’elekere nke itoolu nke onwu ruo n’elekere nke itoolu nke onwu, bu ubochi amuma 1,260. Elekere nke itoolu nke onwu ruo n’elekere nke itoolu nke Pentikost na-akowaputa fraktal nke ubochi 1,260 ahụ, n’ime ohere ubochi iri ise na abuo.

Ntule nke oge Pentikost bu fraktal no na mmalite nke ubochi 1,260 ahụ, ma na njedebe nke ubochi ndi ahụ, a na-edobe Pita n’uzo amuma n’oge awa nke ato nakwa nke itoolu na Sisaria. Sisaria abuo ahụ na-anochi anya alfa na omega nke oge amuma nke awa isii. N’ime oge amuma nke awa isii nke Sisaria abuo ahụ, Pita na-eme njem ubochi isii ma rute n’Ugwu Ntughari. Ugwu ahụ na-anochi anya akara-nsọ nke na-eru n’isi na iwu ubochi Sode, ebe a na-ebuli nzuko mmeri elu kari ugwu niile. Ubochi isii ahụ na-anochi anya oge awa isii site na Sisaria ruo na Sisaria, ma burukwa fraktal n’ime oge ahụ, dika oge Pentikost bu fraktal na mmalite nke otu oge nsọ ahụ kwa.

Fractal mmalite bu mmezu nke ememme Opupu ihe ubi ndi jikotara ya na oge Pentikost. Fractal njedebe ahụ, site na Sizaria Filipai ruo n’Ugwu Nnwogha, ejikotakwara ya n’amuma na izu nsọ ahụ. N’Ugwu ahụ Nna kwuru okwu, dika O mere n’oge baptizim nke Kraist, nakwa dika O ga-eme obere oge tupu obe ahụ. Nna ahụ kwuru okwu n’olu a na-anu anya ugboro ato site na mmalite nke izu nsọ ahụ ruo n’obe ahụ. Otu ugboro n’oge baptizim, mgbe ahụ n’Ugwu Nnwogha, ma mesia O kwuo n’onyinyo nke obe ahụ na-abianu.

Obe bu omega nke ubochi 1,260 ndi malitere n’oge e mere Ya baptizim. Baptizim ahụ na obe ahụ bu akara uzo doro anya nke izu nsọ ahụ nke Daniel itoolu, si otu a na-egosi Ugwu Ngbanwe ahụ di ka akuku nke izu nsọ ahụ. O buri na akara uzo mbu na nke ikpezu na-emezu amuma nke izu nsọ ahụ, mgbe ahụ akara uzo nke etiti ga-abukwa, site n’onodu amuma di mkpa, ime otu ihe ahụ.

Baptizim bụ mmụọ ozi mbụ; Ugwu Mgbanwe Ọdịdị bụ nke abụọ, obe bụkwa nke atọ. N'elu Ugwu ahụ, Chineke kowara Mozis na Ilaija dika akara-uzọ nke nzuko ndi foduru. E jikotara ngwa ya onu site na ihe nnochianya okpukpu atọ nke Pita, Jemis na Jon. E nwere ugboro atọ Jizos kpoo Pita, Jemis na Jon ka ha soro Ya. N'oge mbu, o bu mbilite n'onwu nke nwaanyi nwa Jekobus, n'oge nke abuo o bu Mgbanwe Ọdịdị ahụ, n'oge nke atokwa o bu Getsemane. N'oge mbu, Pita, Jemis na Jon huru nwa agboghọ na-amaghi nwoke di afọ iri na abuo nke e mere ka o si n'onwu bilie.

O wee ruo, na, mgbe Jisos lotara, ndi mmadu ji onu nabata ya: n'ih na ha niile no na-eche ya. Ma, lee, otu nwoke biara, aha ya bu Jairo, o bukwa onye-isi ulo nzuko: o wee daa n'ala n'ukwu Jisos, ma riosia ya ka o bia n'ulo ya: n'ih na o nwere naani otu nwaanyi nwa, ihe di ka afọ iri na abuo, o nokwa na-anwu anwu. Ma ka o na-aga, ndi mmadu na-akpako ya gburugburu. Luk 8:40-42.

Aha Jairo putara "onye na-enye ihè" na "ibu onye na-enwu enwu ma di ebube." N'ime ugboro atọ ahụ mgbe Pita, Jemis, na Jon bu nani ndi obia puru iche nke Kraist, nke a bu oge mbu, Jairo na-anochikwa anya mmuọ ozi mbu ahụ nke na-eji ebube ya mee ka uwa wee ihè. Nwa agboghọ-amaghi-nwoke ahụ di afọ iri na abuo na-anochi anya ndi-amaghi-nwoke ndi a ga-akpolite n'onwu dika ndi nari puku na iri anọ na puku anọ. Kraist rutere n'ulo nwa agboghọ-amaghi-nwoke ahụ, mgbe mmekorita Ya na otu nwanyi nke nwere nsopu obara ruo afọ iri na abuo gasiri.

Ma otu nwanyi nke obara na-agba ya afọ iri na abuo, onye mefusiri ihe niile o ji ebi ndu n'aka ndi dibia, ma o dighi onye o bula n'ime ha nwere ike igwo ya, biara n'azu ya, metukwa onu onu uwe ya aka; ozugbo ahụ obara o na-agba kwusiri. Luk 8:43, 44.

A kowara banyere otu amaghi nwoke di afọ iri na abuo, ma n'amaokwu na-esonu, a kowakwara otu nwanyi nke obara na-aso ya ruo afọ iri na abuo. Nwanyi ahụ nwere nsopu obara ahụ n'oge ndu amaghi nwoke ahụ dum. Jisos no na-aga igafe nwanyi ahụ nke obara na-aso ya, iji ruo nwa agboghọ ahụ bu amaghi nwoke. Nwanyi ahụ na-anochi anya ozi mmuọ-ozi mbu, dika e si anochi ya anya n'ozu e zigara Laodisia. Kraist no n'onu ime ka amaghi nwoke ahụ bilie n'onwu ma welie ya na ndu, ma nwanyi ahụ na-aria oria, nwanyi Laodisia ahụ, ka nwere obere ohere imetu Chi. Nwatakiri na-anochi anya ogbo ikpeazu, ma Jisos na-agafe nwanyi na-aria oria, Laodisia, iji kpolite amaghi nwoke nke ubochi ikpeazu. Mgbe a kpolitere amaghi nwoke ahụ, a gwola nwanyi ahụ ma o bu a gafewo ya.

Otu njirimara nke mmuọ ozi mbu bu egwu, ma e nwere udi egwu abuo.

Mgbe o ka na-ekwu okwu, otu onye si n'ulo onye-isi ulo nzuko biara, na-asu ya, Nwa gi nwanyi anwula; esokwala Onye-nwe-ayi nsogbu. Ma mgbe Jisos nuru ya, o zara ya, si, Atula egwu: naani kwere, a ga-emekwa ka o diri ya mma. Luk 8:49, 50.

Mgbe ahụ Pita, Jemis na Jon batara n'ime ulo ahụ ebe mbilite n'onwu, nke e ji baptizim Kraist gosi ya di ka ihe nnochianya, nochiri anya inye ike nke mmuọ ozi mbu na nke atọ. Ugwu Nnwaputa ahụ bu oge nke abuo Pita, Jemis na Jon ji buru ndi ama. Ugwu Nnwaputa ahụ bu mmuọ ozi nke abuo, ma mgbe Kraist kpoo otu ndi na-eso uzọ ahụ gaa Getsemane, nke ahụ nochiri anya mmuọ ozi nke atọ. N'okwa nke abuo, n'Ugwu Nnwaputa ahụ, e nwere "ime ugboro abuo," n'ih na akara uzọ nke Ugwu ahụ bu etiti nke ugboro atọ ahụ Nna kwuru okwu. Nke mbu bu n'oge baptizim Ya, nke

kwekoro na mbilite n'onwu nke nwa agboghọ amaghị nwoke di afọ iri na abuo ahụ; nke abuo bu Ugwu ahụ, nke atokwa bu kpomkwem tupu obe ahụ. Ugboro ato ahụ Nna kwuru okwu na ugboro ato ahụ ndi na-eso uzọ ato ahụ soro Jizos gaa naani ha onwe ha jikotara onu site n'eziokwu ahụ na akara uzọ nke abuo n'ahiri o bua bu Ugwu Nnwaputa.

Mgbe O bjarutere n'ulo ahụ, O kweghi ka onye obula soro Ya banye, ma e wezuga Pita, na Jemis, na Jon, na nna na nne nwa agboghọ ahụ. Ha niile no na-akwa akwa, na-erukwa ya uju: ma O siri, Unu akwala akwa; o nwughi anwu, kama o na-ehi ura. Ha wee chia Ya ochi nleli, ebe ha matara na o nwuola. Ma O chupuru ha niile n'ezí, wee jide ya n'aka, kpo ya, si, Nwa agboghọ, bilie. Mmuo ya wee loghachikwa, o kpolitekwa ozugbo: O nyere iwu ka e nye ya ihe oriri. Nne na nna ya wee ju anya nke ukwu: ma O nyere ha iwu ka ha ghara igwa onye obula ihe e mere. Luk 8:51–56.

Pita, Jems na Jon huru mmuo-ozu mbu ahụ n'oge mbilite n'onwu nke nwa-amaghị nwoke ahụ, onye noworo n'ura, dika Lazaros dikwa. Mgbe o tetara, o biliri ozugbo, e wee nye ya nri. Mgbe a kpolitere Ilaija na Mosis n'Akwukwo Mkpughe isi nke iri na otu, ha biliri ozugbo, emesia a wusara Mmuo Nso n'enweghi onuogu, nke na-anochi anya nri nwa-amaghị nwoke ahụ. Ugwu Nnwohari ahụ bu ubochi isii mgbe Sizaria Filipi gasiri, ma e wezuga mgbe Luk deoro ihe ndi ahụ.

O wee ruo ihe di ka ubochi asato mgbe okwu ndi a gasiri, o duuru Pita na Jon na Jems, rigoo n'ugwu ka o kpee ekpere. Ma ka o na-ekpe ekpere, odidi ihu ya gbanwere, uwe ya wee buru ocha ma na-enwu gbaa. Ma lee, mmadu abuo na ya no na-ekwu okwu, ndi bu Mosis na Ilaija. Luk 9:28–30.

Matiu na Mak abuo kwukwara n'uzo doro anya, "mgbe ubochi isii gasiri," Luk kwa kwuru "ihe di ka" ubochi asato. Ndi odeakwukwo Bible jiri uzo abuo guo oge; otu a na-akpogu n'igunye, nke ozo a na-akpoka n'ihapu. N'ile ya anya mbu, o puru idi ka ihe ndi a na-emegiderita onwe ha, ma eziokwu ahụ na Luk kwuru "ihe di ka" na-egosi na o na-ekwu n'uzo igunye; mgbe Matiu na Mak na-asi, "mgbe ubochi isii gasiri," ha na-egosi na ha na-agu ubochi zuru ezu, o bughu ubochi ahụ malitere oge ubochi asato ahụ, ma o bu ubochi ahụ mechiri oge ubochi asato ahụ. Odiche ahụ na-emeputa akara onuogu abuo nke otu oge ahụ; otu bu onuogu asato, nke ozo bu ubochi isii.

Ihe e ji akaebe abuo nke oge ubochi isii ma o bu asato sitere na Caesarea Philippi na Ugwu Mbiputa ahụ doo anya bu na, n'oge Kraist na-aka akara otu nari puku na iri ano na ano ahụ, onuogu asato na-anochi anya mkpuruobi asato ndi no n'Ugbo Noa, ma isii na-anochi anya uka nke isii, nke Filadelfia, nke e kpebiri ibu uka ahụ nke bu nke asato, ya bu, nke sitere n'ime asaa ahụ. A na-agbanwe ha buru nke asato ahụ n'oge inye Moses, Elijah na Kraist otuto. Inye otuto ahụ n'ugwu a na-anochikwa anya ya site n'inye otuto ahụ n'ugwu n'akuko ihe mere eme nke Moses.

Mgbe Mosis rigoro n'ugwu ahụ, o kpoo ndi okenye iri asaa na Joshua.

Moses wee rigoro, ya na Eron, Nedab, na Abihu, na iri mmadu asaa n'ime ndi okenye Izrel: ha wee hu Chineke nke Izrel; ma n'okpuru ukwu ya, e nwere ihe di ka oru e toro toro nke nkume safaya, dikwa ka ahụ eluigwe n'icha ya. Ma n'ahụ ndi-isi nke umu Izrel o tukwasighi aka ya: ha hukwara Chineke, ha wee rie ma nuo. Onyenwe anyi wee si Moses, Rigoro n'ebe m no n'ugwu, norokwa n'ebe ahụ: m ga-enyekwa gi mbadamba nkume, na iwu, na ihe ndi a nyere

n'iwu nke m dere; ka i wee kuziere ha.

Moses wee bilie, ya na Joshua, onye na-ejere ya ozi: Moses wee rigo n'ugwu Chineke. O wee si ndi okenye ahụ, Nwọnwu ebe a maka anyị, ruo mgbe anyị ga-aloghachikwute unu ozo: ma, lee, Eron na Hwọnwu onye o bula nwere okwu o ga-ekpe, ka o biakwute ha.

Mosis rigoro n'ugwu ahụ, igwe ojii wee kpuchie ugwu ahụ. Ebube nke Onyenwe anyị wee digide n'elu ugwu Sainai, igwe ojii ahụ wee kpuchie ya ubochi isii; n'ubochi nke asaa, O kworo Mosis site n'etiti igwe ojii ahụ. Odidi nke ebube nke Onyenwe anyị di ka oku na-erepia erepia n'elu ugwu ahụ n'anya umu Izrel. Mosis wee banye n'etiti igwe ojii ahụ, rigoro n'ugwu ahụ; Mosis nwaka n'ugwu ahụ ubochi iri anọ na abali iri anọ. Oporu 24:9-18.

Ozi mbu nke mmuo-ozu ahụ bu mbilite n'onwu nke nwaanyi Jairo, na-adako na baptizim Kraist. Mgbe ahụ, ubochi isii gachara, Ugwu Ntughari ahụ biara, nke bu mmuo-ozu nke abuo, nke dugara n'obe, nke bu mmuo-ozu nke ato. Di ka mmuo-ozu nke abuo, Ugwu ahụ nwere ama okpukpu abuo, n'ihu na ikwu okwu nke Nna n'Ugwu ahụ na-ejikota ya na ahiri nke abuo n'ime ato ahụ. Ugboro ato Pita, Jemis na Jon bu ndi obia puru icha nke Kraist, na ugboro ato Nna kwuru okwu, ha abuo na-akowaputa ngosiputa nke abuo nke olu Nna, ma oge nke abuo Jisọ kworo Pita, Jemis na Jon bu n'Ugwu Ntughari. Waymark nke abuo nke Ugwu ahụ nwere ama okpukpu abuo nke olu Nna na ndi na-eso uzọ ato ahụ, n'ihu na ozi nke abuo na-akowaputa mgbe niile "iba okpukpu abuo."

Oge awa isii di n'etiti aja mgbede na aja ututu, nke Matiu na Mak na-anochi anya site n'ubochi isii ha sitere na Sesaria Filipai ruo n'Ugwu ahụ, ka Mosis si n'ubochi isii ya nochikwaa ya, ruo mgbe a kworo ya n'ime igwe ojii n'ubochi nke asaa.

Ahiri ahụ na-amalite site n'oge ichere nke mmuo ozi nke abuo, dika Mosis si akuziri ndi okenye iri asaa ahụ ka ha "chere" ruo mgbe o ga-alaghachi. Ubochi isii mbu n'ahiri ahụ dipuru adipu, ma ka bukwa akuku nke ubochi iri anọ na isii ahụ n'ozuzu ya. Ubochi isii ahụ bu oge na-eduga n'ule nke ato, nke ubochi iri anọ nochiri anya ya. Ubochi iri anọ na isii ahụ na-anochi anya ulo nsọ ahụ; ubochi isii ahụ bu awa isii site n'onwu Kraist ruo Pentikost, awa isii site n'ikpogide Ya n'obe ruo n'onwu Ya, awa isii nke Sizaja ruo Sizaja, na awa isii nke Pita site n'ulo elu ruo n'ulo nsọ. Mosis na-anata Iwu nke ogbugba ndu ahụ, ma na-anatakwa ntuziaka banyere otu e si ewulite ulo nsọ ahụ. O bu ezia na Akwukwo Nso na-ekwu na o dighi mmadu o bula hworo Chineke, ndi okenye ahụ "huru Chineke nke Izrel." Inye Chineke otuto n'elu ugwu ya na Mosis na ndi okenye ahụ bu ihe atu nke inye otuto ahụ n'Ugwu Ntughari Ahu. Ha abuo nwere oge ubochi isii ahụ. Ahiri Mosis gunyere oge ichere nke mmuo ozi nke abuo na ubochi iri anọ na isii zuru ezu nke na-anochi anya ulo nsọ ahụ. Ubochi iri anọ ahụ o natara iwu ahụ na-anochi anya ika akara ahụ.

Pita no na Sizaria Filipi n'oge awa nke ato, n'uzo ya na-aga Sizaria Maritima n'oge awa nke itoolu, ma n'ime ubochi isii ruo asato o no n'Ugwu ahụ, na-anoriri na ndi okenye iri asaa nke Mosis, mgbe o huru ohu nke Onyenweanyi a kworo ebube, dika Daniel mere n'isi nke iri. Daniel huru Onyenweanyi ihu na ihu, dikwa ka Gideon na ndi okenye iri asaa huru Ya. Ugwu Nnwogha ahụ bu ebe mmeghari Laodisia nke puku nari anọ na iri anọ na anọ ahụ na-agbanwe gho mmeghari Filadelfia nke puku nari anọ na iri anọ na anọ ahụ. Ha na-agho choochi nke asato nke bu choochi nke isii; ya mere, anyi na-ahu ubochi isii na ubochi asato.

Awa isii site n'ikpogide Ya n'obe ruo n'onwu Ya, awa isii nke Pentikost, awa isii nke Sisieria ruo Sisieria, ubochi isii ruo n'Ugwu Ntugharidi na ubochi isii nke Mosis ndi duru gaa n'ubochi iri anọ, bu otu ahiri ahụ. N'etiti Sisieria Filipai, nke bu Panium, na iwu Uka, a na-akara ndi otu nari puku na iri anọ na anọ akara. Ikara akara ahụ na-akpata nkewa.

Mu onwe m, bu Daniel, huru ohuu ahụ naani m; n'ih na ndi ikom ahụ ndi mu na ha no ahughi ohuu ahụ; ma ima jijiji di ukwu dakwasiri ha, nke mere na ha gbapuru gaa zoo onwe ha.
Daniel 10:7.

Mosis kewapuru onwe ya n'aka ndi okenye mgbe o siri, "Noronu ebe a chere anyi, ruo mgbe anyi ga-alaghachikwute unu ozo." Mosis kewapuru onwe ya n'aka iri asaa ahụ n'oge nchere ahụ, ma izu iri asaa ahụ na-anochi anya oge nnwale nye ndi bubu ndi nke ogbugba ndu ahụ. Mgbe izu nke iri asaa ahụ gwuchara, ma izu nke iri asaa ahụ bu izu di nsọ nke Kraist ji kwado ogbugba ndu ahụ n'etiti otutu mmadu, Kraist wee kewapu onwe ya kpmkpam n'aka ndi bubu ndi nke ogbugba ndu ahụ. Oge ahụ nke ndi bubu ndi nke ogbugba ndu ahụ puru isi dozie nsogbu obara ha, nke n'ebe ha no bu ikwere na obara Ebreham zoputara ha, agwula, e wee kpelite nwa agboghọ-amaghi nwoke ahụ nke di afọ iri na abuo ka o jee ozi. Ozugbo oge nchere ahụ malitere, Mosis natara iwu nke ogbugba ndu ahụ, na ntuziaka banyere iwulite ulo nsọ ahụ.

Mgbe Pita, Jems na Jon no n'Ugwu ahụ, ikpachi akara nke ndi Chineke, na mbilite ha n'azu di ka okoloto, na-anochi anya ndi ahụ nke ogbugba ndu di ka ulo nsọ nke puku mmadu nari otu na iri anọ na anọ. Ndi oru elekere nke iri na otu na-esonyekwa n'ulo nsọ ahụ.

Otu a ka Onyenwe anyi kwuru, Debenu ikpe ziri ezi, meekwa ihe bu ezi omume: n'ih na nzoputa m di nso ibia, na ezi omume m dikwa nso ikpughe. Ngozi nadi nwoke ahụ nke na-eme nke a, na nwa nke mmadu nke jidesiri ya ike; onye na-edebe ubochi izu ike ka o ghara imeru ya, na-edebekwa aka ya ka o ghara ime ihe ozo obula. Ka nwa nke obia, onye sonyere onwe ya na Onyenwe anyi, ghara ikwu, si, Onyenwe anyi ekewapuru m kpmkpam n'ebe ndi Ya no: ka onye onaozi agharakwa ikwu, Lee, abu m osisi akoro. N'ih na otu a ka Onyenwe anyi kwuru banyere ndi onaozi ndi na-edebe ubochi izu ike M, na-ahoro ihe ndi na-atọ M utọ, na-ejidesikwa ogbugba ndu M ike; obuna ha ka M ga-enye n'ulo M na n'ime mgbidi M ebe na aha nke ka nke umu ndi ikom na nke umu ndi inyom mma: M ga-enye ha aha ebighi ebi, nke a na-agaghi ebipu. Ozokwa, umu ndi obia, ndi na-esonyere onwe ha na Onyenwe anyi, ijere Ya ozi, na ihu aha Onyenwe anyi n'anya, ibukwa ndi ohu Ya, onye obula nke na-edebe ubochi izu ike ka o ghara imeru ya, na-ejidesikwa ogbugba ndu M ike; obuna ha ka M ga-ebute n'ugwu nsọ M, mee ka ha nuri onu n'ulo ekpere M: aja nsure-oku ha na aja ha ndi ozo ka a ga-anabata n'elu ebe ichuaja M; n'ih na a ga-akpo ulo M ulo ekpere maka mmadu niile.

Onyenwe anyi Chineke, onye na-achikotakota ndi a chupuru n'Izrel, na-asị, Ma m ga-achikotakwa ndi ozo nye ya, e wezuga ndi ahụ a chikotaraara ya. Aisaia 56:1-8.

Pita, Jemis na Jon, ya na Mosis, na-anochi anya "ndi a chupuru achupu nke Izrel," ndi umunne ha kporo asi ma chupu.

Otu a ka Onyenwe anyi kwuru, Eluigwe bu ocheeze m, uwa bukwa ihe mgbakwasị ukwu m: ulo di ahaa ka unu na-ewurere m? oleekwa ebe izuikwe m di?

N’ihi na aka M emewo ihe ndi a niile, ihe ndi a niile wee diri adi, ka Onyenwe anyi kwuru: ma onye a ka M ga-elekwasị anya, obuna onye ogbenye, onye mmuo ya tiwara etiwa, na onye na-ama jijiji n’okwu M. Onye na-egbu ehi di ka a ga-asị na o gburu mmadu; onye na-achụ àjà nwa aturu, di ka a ga-asị na o gbubiri olu nkita; onye na-eweta onyinye-aja, di ka a ga-asị na o churu obara ezi; onye na-esure isi-uto, di ka a ga-asị na o goziri arusi. Ee, ha ahorowo uzọ nke ha, mkpuru obi ha wee na-enwe masi n’ihe aru ha. Mu onwe M kwa ga-ahoro aghugho ha, wetakwa ihe ha na-atu egwu n’elu ha; n’ihi na mgbe M kporo, o dighi onye zara; mgbe M kwuru okwu, ha anughi: kama ha mere ihe ojoo n’ihu M, horokwa ihe na-adighi M uto.

Nuru okwu nke Onyenwe anyi, unu ndi na-ama jijiji n’ihu okwu ya; Umunne unu ndi kporo unu asi, ndi chupuru unu n’ihi aha m, siri, Ka e nye Onyenwe anyi otuto: ma o ga-aputa buru onu nye unu, ha onwe ha kwa ga-eme here. Aizaya 66:1-5.

Okwu ahụ bu “onu” putara otutu ugboro na n’uzo di iche iche n’Akwukwo Nso, dika okwu ahụ bu “ime here” si puta kwa. N’ihe gbasara ozi Pita sitere n’akwukwo Joel, here megide onu bu ihe yiri ibe ya, dika ndi amamihe na ndi nzuzu, ma o bu oka wit na ata. Here na onu na-anochi anya, n’ihe gbasara Joel, ndi nwere mmanu ahụ, ma o bu ozi mmiri ozuzo ikpeazu, megide ndi na-enweghi ya. O bu naani mgbe i huru nkowa a ka i nwere ike iru n’ihe miri emi nke, “Umunna unu ndi kporo unu asi, ndi chupuru unu n’ezi n’ihi aha m.” Umunna ahụ bu ndi ahụ, n’akwukwo Spalding and Magan, peeji nke mbu na nke abuo, bu “ndi Adventist aha nkiti, dika Judas,” ndi ga “rara anyi nye n’aka ndi Katolik,” “n’ihi na ha kporo anyi asi n’ihi Ubochi Izuike, n’ihi na ha enweghi ike igonari ya.” Umunna unu ndi kporo unu asi na-achupu unu n’ezi n’ihi ozi Ubochi Izuike nke ala ahụ, Moses ugboro asaa, nke a na-apughi igonari. Isi okwu ebe a bu na a na-achupu unu n’ezi n’ihi esemokwu ozizi, arumuka, dika Aizaya si kporo ya, ma arumuka ozizi ahụ bu ozi mmiri ozuzo ikpeazu.

Joel kporo ozi ahụ “mmanya ohuru,” ma o buru na i nwere ozi ahụ, i nwere onu. O buru na i nweghi ya, i na-eteta dika ndi anuruma Joel si eme ka i hu na e bepuru mmanya ohuru ahụ n’onu gi. N’oge ahụ, n’uzo amuma, i bu “onye here.” Otu igwe nwere mmanu nwere onu, ma otu igwe na-enweghi mmanu bu ndi here. Mmanu ahụ bukwa mmanya ohuru, a na-ejikokwa ya na onu. Nke a bu ihe mere Aizaya ji si, “Nuru okwu nke Onyenwe anyi.” Otu igwe na-ahoro inu, ma nke ozo anaghi anu olu opi ahụ. Aizaya kpomkwem na-akowa igwe ndi na-anu, mgbe o na-asi, “unu ndi na-ama jijiji n’okwu ya.” Onyenwe anyi na-achikota ndi a chupuru n’ihi ozi ahụ bjarutere na 9/11, ma n’iwu ubochi Sonde, O na-achikota ndi ahụ bu ndi onanun Aizaya, ndi a na-anochi anya dika osisi akoro. O buru na ha ejidesie ogbugba ndu ahụ ike, a gaghizi ekewapu ha n’ugwu nso nke Chineke.

Onye e mere ogbi, ma o bu osisi akoro, na-anochi anya onwu. Onye e mere ogbi enweghi ike imuputa mkpuru, osisi akoro enweghikwa ndu. Nkwa ahụ bu na ma o buru na ndi mba ozo ahụ, ma o bu ndi oru awa nke iri na otu, anabata ogbugba ndu nke Ubochi Izu Ike na-anochi anya ya, ha ga-enwe umu ndi ikom na umu ndi inyom. Mbu, O na-achikota ndi a chupuru n’Izrel; mgbe ahụ O na-ebuli ndi ahụ a chupuru elu ka ha buru okoloto, wee kpokota igwe aturu Ya nke ozo. Nchikota nke mbu na nke abuo ahụ na-anochi anya oge sitere na 9/11 ruo n’iwu Sonde mgbe Mmuo Nso na-efesa, nakwa oge sitere n’iwu Sonde ruo mgbe Maikel biliri ma a wusara mmiri ozuzo ikpeazu

n'enweghi atụ. N'oge abụọ ahụ, mmiri ozuzo ikpeazu bụ ozi, nke ma ọ bụrụ na i nwere ya, ọ na-eweta ọñụ, ma ọ bụrụ na inweghi ya, ọ na-eweta ihere.

Akwụkwọ Matiu kewara n'ahiri atọ, nke na-anọchite anya ndi mmuo ozi atọ nke Mkpughe isi nke iri na anọ. Nke ọ bula n'ime ahiri atọ ahụ nwekwara fractal nke ndi mmuo ozi atọ ahụ. Ahiri nke abuo, site n'isi nke iri na otu ruo n'isi nke iri abuo na abuo, bu etiti, n'ihi na ọ bu mmuo ozi nke abuo, nke di n'etiti mmuo ozi nke mbu na nke atọ. Akwụkwọ Matiu n'onwe ya bukwa ahiri etiti, mgbe anyi na-atule isi nke iri na otu ruo n'isi nke iri abuo na abuo n'okirikiri ogbugba ndu nke Jenesi na Mkpughe.

Etiti isi nke iri na abuo nke ogbugba-ndu ahụ bu nke Matiu, a na-ahukwa ahiri etiti nke ahiri atọ nke Matiu n'ime otu isi nke iri na abuo ahụ. Etiti isi ndi ahụ nke iri na abuo bu akara-nkuchi nke otu nari puku na iri anọ na anọ. A na-anochi anya isi etiti ahụ site n'amaokwu atọ, nke kwekoro na amaokwu etiti atọ nke isi ogbugba-ndu iri na abuo nke Jenesi na Mkpughe.

Pita bu isi etiti nke isi etiti nke isi etiti, ọ na-anochitekwa anya nwunye Kraist mbu na nke ikpeazu. Nke a bu akara mbinye aka nke Alfa na Omega. Palmoni tinyekwara mbinye aka Ya n'elu mgbanwe aha Pita, mgbe O cheputara ihe omimi di n'aha Pita n'asusu Bekee. Jisos gwara Pita okwu n'asusu Hibru, e dekwara mkparita uka ahụ n'asusu Grik, ma emesja tugharia ya n'asusu Bekee. N'asusu Bekee, Palmoni kporo Pita aha site n'iji mkpuredemede nke 16 nke alfabeti Bekee, nke 5 sochiri ya, nke 20 sochiri ya, nke 5 sochiri ya, nke 18 sochiri ya, n'ima nke oma na mgbe Ya onwe Ya, dika Palmoni, kere aha ahụ nke ga-esi na Hibru gafee na Grik ruo Bekee. O cheputakwara ya n'uzo na aha Bekee ahụ ga-ekwe ka e nwee ihe omimi nke imuba mkpuredemede ise ahụ n'usoro iji ruo onogugu otu nari puku na iri anọ na anọ. Palmoni, Onye bukwa mbu na ikpeazu, haziri na nke mbu n'ime mkpuredemede Bekee ise ahụ na nke ikpeazu n'ime ise ahụ nke mejuputara aha Peter bu mkpuredemede nke 16 na nke 18, n'ihi na aha Peter kwesiri iputa na Matthew 16:18.

N'agbanyeghi ihe ndi ahụ niile gbasara Pita, anyi ka kwesiri ilebara "ogo olaedo" ahụ anya. A na-anochi anya ogo olaedo ahụ site na Matiu 16:18, n'ihi na ogo ahụ bu 1.618. A na-ejikota ogo olaedo ahụ na fraktal ndi di n'ime okike, ma mgbe Palmoni tinyere Pita n'ime Matiu 16:18, Palmoni na-akowaputa na mkpisi ugodi amuma ahụ e debere n'ubu Eliakim n'Aizaya 22:22, na mkpisi ugodi amuma ndi e nyere Pita na nzuko n'uzo ahụ, gunyere fraktal amuma.

Sizaria Filipai n'oge awa nke atọ ruo Sizaria Maritima n'oge awa nke itoolu na-anochi anya otu fractal nke awa nke atọ mgbe a kpogidere Kraist n'obe ruo awa nke itoolu nke Koniliyos zigaara ka akporo Pita. Oge Pentikost, site n'awa nke atọ nke ikpogide n'obe ruo mgbe Pita no n'ulo nso n'oge Pentikost n'awa nke itoolu, bu otu fractal nke ubochi 1,260 site n'obe ruo n'oge Koniliyos. Ugboro atọ Nna kwuru okwu bu otu fractal nke ndi mmuo ozi atọ ahụ, dika ugboro atọ Jisos kporo naani Pita, Jemis, na Jon. Ozi amuma nke ezobere n'ime amaokwu ndi ahụ ebe Pita na-anochi anya puku nari anọ na iri anọ na anọ ahụ di omimi dika eziokwu ọ bula dila kemgbe, ma otu o sina di, anyi etinyebeghi Pita na Panium n'ime Daniel iri na otu.

Anyi ga-aga n'ihu n'omumu a n'isiokwu na-esonu.

Pita, onye-ozu nke Jisọs Kraịst, degara ndi ọbia a chusasiri n'ime Pontos, Galeshia, Kapaadoshia, Eshia, na Bitinia, ndi a hoputara dika amuma-ama nke Chineke Nna si di, site n'ido nsọ nke Mmuo, ka ha buru ndi nrubeisi na ifesara ha ọbara Jisọs Kraịst: Ka amara na udo baara unu ọba. Ngozi diri Chineke na Nna nke Onyenwe anyi Jisọs Kraịst, onye, dika ebere ya di ukwu si di, mughariri anyi ozo ka anyi nwee olileanya di ndu site na mbilite n'onwu nke Jisọs Kraịst site n'etiti ndi nwuru anwu, ka anyi nweta ihe nketa nke na-apughị ire ure, nke na-adighi emeru emeru, nke na-adighikwa ada ada, nke e debere n'eluigwe maka unu, ndi a na-ecekwa site n'ike Chineke site n'okwukwe ruo na nzoputa nke di njikere ikpughe n'oge ikpeazu.

N'ime nke a ka unu na-anuri onu nke ukwu, o bu ezie na ugbo a, ruo nwa oge, o buru na o di mkpa, unu no n'idi arọ n'obi site n'onwunwa di iche iche: Ka nnwale nke okwukwe unu, ebe o bu ihe di oké onu ahia kari ọlaedo nke na-ala n'iyi, o bu ezie na a na-anwale ya n'oku, wee buru nke a huru ka o buru otuto na nsopuru na ebube n'oge ngosi nke Jisọs Kraịst: Onye, n'agbanyeghi na unu ahubeghi ya, unu huru n'anya; onye n'ime ya, o bu ezie na ugbo a unu anaghi ahụ ya, ma unu kwere, unu na-anuri onu n'onu a na-apughị ikwu ekwu na nke juputara n'ebube: Na-anata ogwugwu nke okwukwe unu, ya bu, nzoputa nke mkpuru obi unu.

Banyere nzoputa a ka ndi amuma juru ajuju ma chosie ike n'icho ya, bu ndi buru amuma banyere amara ahụ nke ga-abiakwute unu: na-achọ imata oge ahụ, ma o bu udi oge ahụ, nke Mmuo nke Kraịst nke di n'ime ha no na-egosi, mgbe O na-agba ama n'ihu banyere ahuhu nile nke Kraịst, na ebube ahụ nke ga-eso ya. Nye ndi a ka e kpughere na o bughị nye onwe ha, kama nye anyi, ka ha ji eje ozi n'ihe ndi ahụ, bu ndi a na-akoro unu ugbo a site n'aka ndi kwusara unu ozioma ahụ site na Mmuo Nso e zigara si n'eluigwe; bu ihe ndi ndi mmuo ozi na-achosi ike ilebanye anya n'ime ha.

Ya mere, kuchie ukwu nke uche unu, burunu ndi nwere uche zuru oke, ma nwee olileanya ruo ogwugwu n'amara ahụ a ga-ewetara unu n'oge mkpughe nke Jisọs Kraịst; Di ka umuaka na-erube isi, unu ekweghi ka e kpuo unu dika aguu ihe ojoo ndi mbu unu nwere n'oge amaghi ama unu si di: kama, di ka Onye ahụ kporo unu di nsọ, burunukwa ndi di nsọ n'omume unu nile; n'ihu na e dere ya, Burunu ndi di nsọ; n'ihu na Mu onwe M di nsọ.

Ma o buru na unu na-akpoku Nna ahụ, onye na-ekpe mmadu niile ikpe na-enweghi ile mmadu anya n'ihu, dika oru onye o bu la si di, birinu oge obibi unu di ka ndi ọbia n'ebe a n'uju: Ebe unu maara na e jighi ihe ndi na-emebi emebi, dika ọlaocha na ọlaedo, gbaputa unu n'omume efu unu nke unu natara site n'omenala nna nna unu; kama e ji ọbara di oké onu ahia nke Kraịst, di ka nke nwa aturu na-enweghi ntupo ma o bu mmeru o bu la: Onye n'ezie e buru uto hoputa tupu e toọ ntola uwa, ma e mere ka a mara ya n'oge ikpeazu ndi a n'ihu unu, ndi site n'aka ya kweere na Chineke, onye kpolitere ya n'onwu ma nye ya ebube; ka okwukwe unu na olileanya unu wee diri na Chineke. Ebe unu sachapwo mkpuruobi unu site n'irube isi n'eziokwu site na Mmuo ruo n'ihunanya umunna n'eziokwu na-enweghi ihu abuo, hunu onwe unu n'anya nke ukwu site n'obi di ocha: Ebe a muru unu ozo, o bughị site na mkpuru nke na-emebi emebi, kama site na nke na-adighi emebi emebi, site n'okwu Chineke, nke di ndu ma na-adigide ruo mgbe ebighi ebi. N'ihu na anu ahụ niile di ka ahijia, na ebube mmadu niile di ka ifuru ahijia. Ahijia ahụ na-akponwu, ifuru ya adakwa: Ma okwu Onyenweanyi na-adigide ruo mgbe ebighi

ebi. Nke a bukwa okwu ahụ nke e jiri ozioma kwusaa unu. 1 Pita 1:1–25.